

УДК 351.86(042.5)

DOI: 10.24144/2078-1431.2025.1(34).21-32

Ігор Тодоров,

доктор історичних наук, професор,
професор кафедри міжнародних студій
та суспільних комунікацій

Наталія Тодорова,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри полікультурної освіти та перекладу
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ПЕРШІ 100 ДНІВ ДРУГОЇ КАДЕНЦІЇ ТРАМПА: ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА США ТА ДИНАМІКА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Статтю присвячено аналізу перших ста днів другого президентського терміну Дональда Трампа в контексті змін зовнішньої політики США щодо російсько-української війни та глобальної безпекової архітектури. Автори досліджують трансформацію стратегічних підходів адміністрації Трампа, зокрема відхід від ціннісного підходу до прагматизму, переорієнтацію з багатосторонніх на двосторонні формати співпраці, зниження обсягів військової допомоги Україні та переоцінку санкційної політики щодо Росії. Окрема увага приділяється реакції ключових міжнародних акторів, включаючи Європейський Союз, НАТО, Китай, Росію та Велику Британію. У статті розглянуто наслідки нової американської політики для трансатлантичної єдності, стабільності в Європі та ролі США як глобального лідера. Автори підкреслюють, що дії адміністрації Трампа призвели до зниження довіри до США серед партнерів, зростання автономних ініціатив у ЄС та посилення ризиків для глобальної та регіональної безпеки. У роботі обґрунтовується, що нова стратегія США стимулює перехід до багатополюсної безпекової моделі, в якій роль Вашингтона вже не є домінуючою.

Ключові слова: Дональд Трамп, зовнішня політика США, російсько-українська війна, міжнародна безпека, НАТО, Європейський Союз, санкційна політика, трансатлантичні відносини, стратегічна автономія, геополітична трансформація.

The article is devoted to the analysis of the first hundred days of Donald Trump's second presidential term in the context of changes in US foreign policy regarding the Russian-Ukrainian war and the global security architecture. The authors examine the transformation of the Trump administration's strategic approaches, in particular, the departure from a value-based approach to pragmatism, the reorientation from multilateral to bilateral cooperation formats, the reduction of military assistance to Ukraine, and the reassessment of the sanctions policy towards Russia. Particular attention is paid to the reaction of key international actors, including the European Union, NATO,

China, Russia, and the United Kingdom. The article studies the consequences of the new American policy for transatlantic unity, stability in Europe, and the role of the United States as a global leader. The authors emphasize that the actions of the Trump administration have led to a decrease in trust in the United States among partners, the growth of autonomous initiatives in the EU, and increased risks to global and regional security. The paper argues that the new US strategy stimulates a transition to a multipolar security model in which Washington's role is no longer dominant.

Keywords: Donald Trump, US foreign policy, Russian-Ukrainian war, international security, NATO, European Union, sanctions policy, transatlantic relations, strategic autonomy, geopolitical transformation.

Початок другої каденції президента США Дональда Трампа супроводжується суттєвими трансформаціями в системі міжнародних відносин, зокрема в сфері безпеки, що безпосередньо впливає на перебіг російсько-української війни. У цьому контексті аналіз перших 100 днів його президентства у 2025 році є важливим та актуальним з огляду на потребу оцінки подальших перспектив зовнішньополітичної підтримки України та загальної динаміки міжнародної безпекової архітектури.

Перші 100 днів президентства Дональда Трампа у 2025 році викликали численні дискусії щодо перспектив зовнішньої підтримки України. Окремі аспекти цієї проблематики вже досліджувались низкою вітчизняних та зарубіжних науковців, такими, як В. Бадрак [4], С. Віднянський [1], Л. Гардінг [2], Є. Гарькавий [3], Р. Дейермонд [17], Г. Зеленько [5], С. Плехій [6], О. Потехін [7], П. Рудольф [21], І. Рущенко [9], Е. Томацеллі [22], Л. Якубова [13] та інші.

Дослідники зазначають, що вже під час попередньої каденції Трампа безпосередні геополітичні наслідки відчувалися в розмиванні альянсів: ставлення Трампа до традиційних альянсів, таких, як НАТО, породило невизначеність серед союзників, що призвело до занепокоєння щодо надійності США як партнера [21].

Під час передвиборчої кампанії 2024 року Дональд Трамп неодноразово обіцяв швидко завершити війну між Росією та Україною, стверджуючи, що зможе досягти миру «протягом 24 годин» після вступу на посаду. Він підкреслював, що має довіру обох лідерів — Володимира Путіна та Володимира Зеленського — і тому здатен стати ефективним посередником у конфлікті [19].

Однак після повернення до Білого дому в січні 2025 року Трамп пом'якшив свою риторику, визнавши, що досягнення миру може бути складнішим, ніж він передбачав. Він зазначив, що його попередні заяви були «фігуральними» і «жартівливими», з метою підкреслення важливості швидкого вирішення конфлікту [16].

У лютому 2025 року адміністрація Трампа представила план припинення війни, розроблений його радниками, включаючи колишнього генерала Кіта Келлога. Цей план передбачає припинення вогню вздовж поточної лінії фронту, продовження постачання зброї Україні, якщо вона погодиться на мирні переговори, та посилення тиску на Росію у разі її від-

мови від участі в переговорах. Також план передбачав відтермінування вступу України до НАТО та збереження фактичного контролю Росії над окупованими територіями без офіційного визнання їх анексії. Хоча план Трампа пропонує шлях до миру, існує ризик стимулювати агресивні дії Росії, що потенційно призведе до подальшої нестабільності в регіоні.

Загалом передвиборчі обіцянки Трампа щодо швидкого завершення війни трансформувалися в більш складний підхід, що включає дипломатичні зусилля, економічний тиск на Росію та умови для України, які викликають занепокоєння серед союзників США та українського керівництва.

Сучасні політичні виклики, обумовлені діями адміністрації Д. Трампа, спричинили значний негайний і довгостроковий геополітичний ефект, змінивши ландшафт міжнародних відносин. Це призводить до переоцінки ролі США в глобальному світі, впливаючи на альянси та міжнародні норми. В газеті «Вашингтон Пост» підраховали, що в інтерв'ю Д. Трампа, присвячене 100 дням на посаді президента, яке він дав журналу «Таймс», присутні принаймні 32 неправдиві або викривлені твердження, серед них і слова про те, що вторгнення в Україну при Трампі не сталося б, а також про те, що при ньому не відбулася б анексія Криму Росією [20]. Політичні рішення та дії президента Дональда Трампа протягом перших 100 днів його другої каденції, якими контроверсійними вони б не були, мають вагомe значення для розуміння еволюції зовнішньополітичного курсу Сполучених Штатів Америки в умовах триваючої російсько-української війни.

Нові пріоритети адміністрації Д. Трампа, підходи до військової підтримки України, санкційної політики щодо Росії та взаємодії з європейськими союзниками відчутно вплинули на розвиток конфлікту, міжнародну безпеку та архітектуру трансатлантичних відносин. Аналіз перших ста днів другого президентства дозволяє не лише виявити характерні риси нової американської стратегії, але й оцінити потенційні довгострокові наслідки для стабільності у Європі та глобальної системи міжнародних відносин. У цьому контексті дослідження є особливо актуальним для наукового розуміння сучасних геополітичних трансформацій і ролі США у врегулюванні регіональних конфліктів.

Мета статті — проаналізувати політичні рішення та дії президента Дональда Трампа протягом перших 100 днів його другої каденції у контексті російсько-української війни, оцінити їх вплив на хід війни, міжнародну підтримку України та зміну геополітичного балансу сил. Задля досягнення цієї мети визначено такі завдання: визначити основні зовнішньополітичні ініціативи адміністрації Трампа щодо війни в Україні у перші 100 днів його другої каденції; розглянути зміни в політиці США щодо України порівняно з попередніми адміністраціями; дослідити реакцію ключових міжнародних акторів на дії США; оцінити вплив рішень адміністрації Трампа на перебіг бойових дій, військову допомогу Україні та санкційну політику проти Росії; виявити потенційні довгострокові наслідки нової американської політики для безпекової архітектури Європи.

Основні принципи міжнародної політики Дональда Трампа в рамках концепції «Зробимо Америку знову великою» у міжнародних спра-

вах були сформульовані ще під час виборчої кампанії. Зокрема йшлося про першочергове значення захисту безпеки, економічного процвітання та суверенітету США, спрямування зовнішньої політики на пряме забезпечення вигід для американського населення; захист американської економіки через перегляд торговельних угод, зменшення витрат на міжнародні організації та безпекові ініціативи, якщо вони не приносять прямої вигоди США, перевагу двосторонніх угод перед багатосторонніми механізмами, які обмежують маневр США, прагматичний аналіз сили та інтересів, а не просування демократії або прав людини, використання демонстрації сили як засобу дипломатичного тиску; активне прагнення уникати втягування США у «чужі війни». Ці принципи, поєднують елементи традиційного американського ізоляціонізму втім, мають яскраво виражений економічний і популістський характер, акцентований на внутрішню підтримку [23].

Саме на цих принципах базуються зовнішньополітичні ініціативи адміністрації Трампа щодо війни в Україні. Вони включали перегляд обсягів та умов військової допомоги Україні (акцент на передачі озброєнь із більш жорсткими умовами щодо використання та фінансової відповідальності України), скорочення військової допомоги з можливою перспективою її припинення та ненадання розвідувальної інформації. Водночас йшлося про підвищення вимог до європейських союзників (настійна вимога до країн ЄС брати на себе більшу частку фінансового та військового навантаження у підтримці України).

Також відбулося акцентування уваги на мирних переговорах (ініціювання нової переговорної платформи або тиск на Україну для участі у перемовинах із Росією на умовах припинення вогню, що забезпечило б «швидке завершення війни», посередницькі ініціативи за моделлю «вигідної угоди»). Паралельно йшло послаблення акценту на санкційній політиці (перегляд санкцій проти Росії з точки зору їх ефективності для інтересів США, можливе послаблення або часткове скасування певних санкцій в обмін на поступки Кремля, особливо у сферах енергетики чи контролю за озброєннями). Суттєвим моментом стала інформаційна невідтримка України (відмова від антиросійської риторики, поширення російських наративів, голосування проти резолюцій, спрямованих на підтримку України в ООН та G7).

Відповідно, зміни в політиці США щодо України порівняно з попередньою адміністрацією Дж. Байдена різні. Так, президент Байден безумовно підтримував територіальну цілісність України через широку військову, економічну та дипломатичну допомогу. Підтримка України розглядалася як боротьба за збереження міжнародного правопорядку. Адміністрація Дж. Байдена була на боці України у вимогах повного відновлення контролю над окупованими територіями як передумови мирного врегулювання. Можна згадати, що під час першої каденції Д. Трампа США брали участь у Кримській платформі і виступали за територіальну цілісність України.

У перші сто днів другого терміну президентства Дональда Трампа міжнародні спостерігачі констатують суттєве відхилення зовнішньої по-

літики США від попереднього курсу, зокрема у контексті українсько-російської війни. Якщо за адміністрації Дж. Байдена спостерігалась активна підтримка України, то нова команда Трампа продемонструвала відмову від чітких безпекових гарантій та ініціювала низку кроків, які розглядаються як фактичне послаблення позицій Києва на міжнародній арені. Зокрема, нова адміністрація на початковому етапі самостійно обмежила можливості для переговорів, заявивши про неможливість вступу України до НАТО та відмовившись гарантувати її безпеку. Паралельно було розпочато неформальні контакти з представниками РФ без залучення Києва або партнерів по НАТО. Це викликало значний резонанс, особливо у світлі заяв про домовленості щодо спільної розробки українських корисних копалин, що викликає аналогії з подібними ініціативами США в Афганістані. Виникло враження, що Росія домінує в переговорах, фактично використовуючи американську сторону як канал для тиску на Україну.

Формально, від початку другої каденції Д. Трампа допомога Україні стала більш прагматичною. Санкційний режим стосовно Росії переглядається з точки зору відповідності інтересам США. Можливе навіть часткове пом'якшення санкцій в обмін на конкретні поступки Кремля. Зміщення акценту на двосторонні відносини призвело до того, що США розглядають взаємодію з Україною не як частину ширшої коаліції, а як окремий договірний процес, де пріоритетом є інтереси Вашингтона. Д. Трамп орієнтувався на «швидку угоду» і наполягав на компромісних домовленостях, які можуть включати часткові територіальні поступки з боку України задля припинення бойових дій і стабілізації ситуації. Можливо, нехтування основними принципами міжнародного права обумовлене новітніми американськими територіальними претензіями до союзників (Данії та Канади).

Ключовим переговорником зі сторони США став С. Віткофф, який у публічному просторі озвучив позицію про необхідність українських територіальних поступок, проте продемонстрував поверхове розуміння предмету переговорів, що свідчить про його повну некомпетентність. Ці кроки викликали хвилю критики не лише в українському суспільстві, а й серед міжнародних партнерів США, адже адміністрація Трампа фактично усунулася від ролі неупередженого посередника та почала діяти в координатах, близьких до російського бачення «мирного врегулювання». Це викликало особливе занепокоєння на тлі відсутності будь-яких гарантій безпеки для України в рамках пропонованих сценаріїв. Показовим є падіння довіри до американського президента серед українців з 44,6% в листопаді 2024 р. до 7,4% у квітні 2025 р. [10].

Політика США щодо України з початку другої каденції Д. Трампа демонструє перехід від ціннісного підходу та захисту міжнародного права до прагматичного. Це означає, що підтримка України більше не розглядається як самоціль, а лише як елемент ширшої стратегії захисту американських глобальних і регіональних інтересів.

Показовою є реакція ключових міжнародних акторів на такі дії США. Європейський Союз намагається бути стримано-критичним і сприйняв прагматичний підхід Д. Трампа як ознаку зменшення трансатлантичної

солідарності. Зростають побоювання щодо можливої втрати довгострокової американської підтримки України. Водночас відбувається посилення власних ініціатив. ЄС прагне більшої стратегічної автономії, в тому числі у питанні підтримки України.

В НАТО відстежується певною мірою напружене партнерство. Жорсткі заяви Д. Трампа щодо внесків країн-членів викликали непорозуміння всередині Альянсу. Зокрема йдеться про вимогу США збільшити оборонні витрати всіх союзників до 5% ВВП. Фактично Сполучені Штати діють всупереч Стратегічній концепції НАТО 2022 р., де зазначено, що НАТО «і надалі відповідально і єдиним фронтом реагуватиме на загрози, що походять від Росії, і її ворожії дії» [12]. Водночас НАТО продовжує активну підтримку України, частково компенсуючи американську обережність. Створено окремі механізми координації допомоги без безпосереднього лідерства США.

З боку Росії спостерігається обережний оптимізм. РФ сприйняла ініціативи Д. Трампа (особливо потенційний перегляд санкцій) як можливість для дипломатичного маневру. Відповідно Москва активізувала дипломатичні зусилля для прямого або опосередкованого діалогу з Вашингтоном. Кремль активно використовує нову ситуацію для розколу західної єдності у питанні підтримки України. Російські пропагандистські джерела переважно вдаються до емоційно забарвленої риторики, зосереджуючи увагу на ролі Росії в міжнародній політиці та перекладаючи відповідальність за невдачі Трампа на так званих «глобалістів». Вони інтерпретують відсутність значного поступу у врегулюванні конфлікту в Україні як результат українського спротиву, а не як недосконалість зовнішньої політики США. Російські пропагандисти використовують перші сто днів президентства Д. Трампа як інструмент інформаційної війни, спрямованої на підірив іміджу США та легітимацію власної агресивної політики щодо України [11].

Китай поставився до політики Д. Трампа зі стратегічною насторогою. Він уважно спостерігає за діями США, оцінюючи можливості зміцнити власні позиції у Євразії. Стримане ставлення США до України розцінюється як сигнал про можливу втрату Вашингтоном глобальної ініціативи. Китайське інформаційне агентство «Сінхуа» очікувано найбільше критикує Трампа за запровадження тарифів, за висловлення територіальних претензій до ряду країн, закриття USAID та інших агентств, які надавали допомогу країнам, що розвиваються [24]. Водночас КНР майже не торкаються американського впливу на російсько-українську війну. Це обумовлено тим, що Китай робить спроби власних дипломатичних ініціатив щодо «мирного врегулювання конфлікту», посилення свого іміджу як нейтрального посередника. Проте інформація про участь громадян КНР у війні на боці Росії суттєво підриває можливість реалізації такого іміджу.

Велика Британія поглиблює власні двосторонні відносини із Україною. Велика Британія позиціонувала себе як надійного союзника України незалежно від позиції США. Це може сприяти формуванню нових безпечових альянсів

Отже, перші 100 днів другої каденції Трампа дії США викликали певне переформатування міжнародної підтримки України. Західні партнери

активізували власні ініціативи незалежно від Вашингтона. Росія та Китай намагалися скористатися ситуацією для зміцнення своїх позицій. США фактично втрачають статус беззаперечного лідера заходу в питанні російсько-української війни. Відповідно поняття «колективний захід» на чолі з США, мабуть, залишається в минулому.

Зміни в американській політиці безумовно впливають на перебіг бойових дій. Зменшення рівня військової підтримки США призвело до певного тимчасового уповільнення постачання критичних видів озброєння Україні (особливо ППО, далекобійних систем, боєприпасів). Як наслідок цього, відбулося зниження оперативних можливостей Збройних Сил України на окремих напрямках і посилення позицій російських військ у короткостроковій перспективі на певних ділянках фронту. Відбувається примус України до переформатування військових операцій у бік більшої обережності та ресурсозбереження. Дії адміністрації Д. Трампа обмежили український наступальний потенціал, проте не зруйнували обороноздатність України завдяки компенсуючим зусиллям європейських партнерів. Продовження американської допомоги за новими умовами призвело до зростання фінансового навантаження на Україну та партнерів. Проте допомога США залишилася життєво важливою, але її зменшення в обсягах та зміна умов посилили залежність України від внутрішньої мобілізації ресурсів та підтримки Європи. Рішення адміністрації Трампа у перші 100 днів його другої каденції призвели до тактичного послаблення оборонних можливостей України, ускладнення координації допомоги з союзниками, ослаблення єдності санкційного фронту проти Росії.

Міжнародна реакція на перші сто днів другого терміну Дональда Трампа відбиває глибоке розчарування серед традиційних союзників США, особливо в межах трансатлантичної спільноти. Внаслідок зовнішньополітичних рішень Вашингтона дедалі більше країн Європейського Союзу ініціюють формування альтернативної архітектури безпеки, що не передбачає участі США як гаранта. У цьому контексті ЄС активізує зусилля зі зміцнення стратегічної автономії, розглядаючи проекти європейської оборонної інтеграції, а Велика Британія демонструє прагнення до перегляду своїх зовнішньополітичних пріоритетів у бік більшої співпраці з Брюсселем.

Політика Трампа також спричинила дипломатичні конфлікти, які загострюють недовіру до США як до передбачуваного міжнародного актора. Зокрема, претензії до Данії щодо передачі контролю над Гренландією викликали не лише відторгнення, а й закріпили образ США як держави, що діє за межами принципів суверенітету та міжнародного права.

Політика адміністрації Д. Трампа може мати потенційні довгострокові наслідки для безпеки Європи. Спостерігається посилення тенденцій на створення стратегічної автономії Європейського Союзу. Відповідь ЄС на українську кризу підкреслила його військову залежність від Сполучених Штатів, що викликало дискусії щодо посилення власних оборонних можливостей через такі ініціативи, як Європейський оборонний союз та постійне структуроване співробітництво (PESCO) [18]. Незважаючи на

скептицизм з боку країн Центральної та Східної Європи щодо доцільності повністю автономної оборонної політики ЄС, зростає визнання необхідності колективної військової інтеграції для подолання зовнішніх загроз [18]. Може відбутися формування європейських військових структур, частково незалежних від НАТО.

Водночас відбувається ослаблення НАТО як головного гаранта безпеки в євроатлантичному регіоні. Без чіткої американської підтримки НАТО може втратити свою ефективність як основний оборонний альянс. Можливе поглиблення внутрішніх розбіжностей між країнами-членами (особливо між США та західноєвропейськими державами і Канадою). Відбувається зниження довіри до статті 5 Вашингтонського договору, особливо з боку країн південної Балтії та Польщі. Американська практика переважних договорів викликає питання щодо святості міжнародних угод та їх виконання [14].

Відповідно відбувається переформатування регіональної безпеки у Центрально-Східній Європі. Країни східного флангу НАТО можуть шукати нові безпекові альянси (наприклад, через ініціативу Міжмор'я або посилення двосторонніх угод з Великою Британією). Таке мережеве багаторівневе забезпечення безпеки на основі регіональної взаємодії стає реальним без очікування централізованого лідерства НАТО.

Спостерігається зростання ролі Великої Британії та інших регіональних акторів. Велика Британія активно зміцнює свою роль як ключового військового і політичного партнера європейських країн після брекзиту. Можливе виникнення нових безпекових форматів без прямої участі США (наприклад, оборонні пакти з країнами Східної Європи). Все це може призвести до диверсифікації системи гарантій безпеки в Європі.

Водночас можливе підвищення ризику регіональних конфліктів. Росія може сприйняти ослаблення американської підтримки як можливість для активізації своїх гібридних та військових операцій у прикордонних регіонах (наприклад, у Молдові, на південному Кавказі, на Західних Балканах). Отже, матиме місце зростання загрози нестабільності на периферії Європи.

Отже, нова американська політика Д. Трампа стимулюватиме перехід Європи від залежності від США до прагнення стратегічної самостійності, що супроводжуватиметься: ослабленням НАТО як єдиного гаранта безпеки, формуванням нових регіональних альянсів, загостренням нестабільності на східних кордонах ЄС. Ці процеси можуть привести до появи багатополюсної безпекової архітектури Європи замість класичної трансатлантичної моделі.

Таким чином, перші сто днів другого президентського терміну Дональда Трампа позначилися низкою невиконаних передвиборчих обіцянок стосовно України та зростанням нестабільності у сфері міжнародних відносин. Проведене дослідження дозволяє стверджувати, що перші сто днів другого президентського терміну Дональда Трампа стали маркером глибоких змін у зовнішньополітичній стратегії Сполучених Штатів Америки, насамперед у контексті російсько-української війни. Відхід адміністрації Трампа від ціннісного підходу до відносин із союзниками, праг-

матизація міжнародної політики та спроби укладання «вигідної угоди» з Росією стали чинниками, які суттєво вплинули на баланс сил у Європі.

Зовнішньополітичний курс адміністрації Трампа характеризувався зниженням рівня військової та дипломатичної підтримки України, переглядом санкційної політики щодо Росії, переорієнтацією на двосторонні формати співпраці та фактичною відмовою від лідерства у трансатлантичному просторі. Це спричинило зростання невизначеності в середовищі союзників США, послаблення єдності Заходу та формування передумов для підвищення стратегічної автономії Європейського Союзу.

Політичні рішення адміністрації Трампа викликали критичну реакцію серед ключових міжнародних акторів. У відповідь на зміну позиції США щодо України, ЄС, Велика Британія, НАТО та інші партнери активізували власні ініціативи з підтримки Києва, водночас дистанціюючись від стратегічної орієнтації на Вашингтон. Таким чином, сформувалася тенденція до переформатування архітектури безпеки у бік багатополюсної моделі, в якій Сполучені Штати більше не відіграють домінуючу роль.

Зменшення американської військової допомоги, обмеження розвідданих, перегляд санкцій та суперечливі посередницькі ініціативи мали прямі наслідки для ходу бойових дій в Україні. Спостерігалось зниження темпів наступальних операцій Збройних Сил України, підвищення залежності від європейських партнерів, зростання внутрішнього навантаження на ресурси держави та ризики для обороноздатності. Водночас дії США призвели до активізації агресивної політики Росії, яка інтерпретує нову американську стратегію як «вікно можливостей» для дипломатичного та військового реваншу.

Загалом, перші сто днів другого президентського терміну Дональда Трампа продемонстрували етапну зміну ролі США у міжнародній політиці, а також значною мірою ускладнили можливості для стабілізації ситуації на європейському континенті. Визначальними наслідками цього періоду стали:

- девальвація трансатлантичної єдності;
- ослаблення гарантій безпеки для України;
- активізація автономних ініціатив ЄС і Великої Британії;
- посилення дестабілізаційного потенціалу Росії;
- формування передумов для нової багатополюсної системи міжнародної безпеки.

У цьому контексті подальший перебіг зовнішньополітичного курсу США вимагатиме ретельного аналізу та оцінки з боку міжнародного експертного співтовариства з урахуванням не лише безпекових, а й ціннісно-нормативних аспектів глобального порядку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Віднянський С., Мартинов А. (2023) Російсько-українська війна та міжнародне співтовариство: монографія. К.: Інститут історії України НАН України, 2023. 264 с.

2. Гардінг Л. (2023) Вторгнення. За лаштунками кривавої війни Росії та боротьби України за виживання: пер з англ. І. Возняка. — Харків: Віват, 2023. — 352 с.
3. Гарькавий Є. М., Рубель К. В. (2024) Механізми ведення гібридної війни у гуманітарній сфері // Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Сер.: Політичні науки. 2024. № 9. С. 30-35.
4. Горбулін В., Бадрак В. (2024). Російська війна проти України. Як нарешті розірвати чотириохотрічне замкнене коло. К.: Брайт Букс, 2024. — 302 с.
5. Зеленько Г. І. (2024) Інституційна спроможність України в умовах війни. Стенограма доповіді на засіданні Президії НАН України 23 серпня 2024 року [Електронний ресурс]. URL: <https://doi.org/10.15407/vism2024.09.049>
6. Плохій С. (2023) Російсько-українська війна: повернення історії. К.: КСД, 2023. — 400 с.
7. Потехін О., Клименко Ю. (2023) Геополітика проти безпеки: союзницьке стримування агресії в Європі ХХ — початку ХХІ ст. — К.: Дух і літера, 2023. 552 с.
8. Присяжнюк С. В. (2024) Функціонал гуманітарної політики як чинника протидії інформаційній агресії //Політичне життя. 2024. № 3. С. 61-66.
9. Руценко І. П. (2023) Ідеологія рашизму : монографія. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 276 с.
10. 100 днів Трампа і 90% українців. [Електронний ресурс]. URL: <https://neweurope.org.ua/analytics/100-dniv-trampa-i-90-ukrayintsiv/>
11. 100 днів Трампа. Як міжнародні медіа та російські пропагандисти писали про дії президента США [Електронний ресурс]. URL: <https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/37879/2025-05-02-100-dniv-trampa-yak-mizhnarodni-media-ta-rosiyski-propagandysty-pysaly-pro-dii-prezydenta-ssha/>
12. Стратегічна концепція НАТО — 2022, ухвалена главами держав і урядів на Мадридському саміті НАТО 29 червня 2022 року [Електронний ресурс]. URL: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2022/6/pdf/290622-strategic-concept-ukr.pdf
13. Якубова Л.Д. (2023) Рашизм: Звір з безодні / Інститут історії України НАН України. Київ: Академперіодика, 2023. 318 с.
14. Avi-Yonah, R. S. (2023). Dubious Constitutional Origins of Treaty Overrides. Florida Tax Review, 26(1). [Електронний ресурс]. URL: <https://doi.org/10.5744/fttr.2023.0287>
15. Budjeryn M. Why Russia is more likely to go nuclear in Ukraine if it's winning. [Електронний ресурс]. URL: https://thebulletin.org/2024/10/why-russia-is-more-likely-to-go-nuclear-in-ukraine-if-its-winning/?fbclid=IwY2xjawF6-LlleHRuA2FlbQIxMAABVHeUNjsPplLdbiqsKlr4nEtiBSm2v_SFbSIF-UYs0r9X0BLn0IR4vf3XoGA_aem_TOVyMuomfZok_26gKHfxJQ
16. Crane, E. (2025). Trump says vow to end Russia-Ukraine war on first day in office «was said in jest.» The New York Post, April 25, 2025. [Електронний ресурс]. URL: https://nypost.com/2025/04/25/us-news/trump-gets-testy-when-asked-why-ukraine-war-hasnt-ended-do-you-hear-this-i-just-got-here/?utm_source=chatgpt.com
17. Deyermond, R. (2023). The Trump presidency, Russia and Ukraine: explaining incoherence. International Affairs, 99(4), 1595–1614.
18. Helwig, N. (2023). EU Strategic Autonomy after the Russian Invasion of Ukraine: Europe's Capacity to Act in Times of War. Journal of Common Market Studies. [Електронний ресурс]. URL: <https://doi.org/10.1111/jcms.13527>

19. Madhani A. (2025). In first 100 days, Trump struggles to make good on promises to quickly end Ukraine and Gaza wars. Public Broadcasting Service, April 28, 2025. [Електронний ресурс]. URL: <https://apnews.com/article/trump-ukraine-gaza-russia-100-days-ad7af3502370f1743e28690ac0ce2a17>
20. One hundred days of Trump 2.0: Falsehood after falsehood, again and again. The president's Time magazine interview featured 32 false or misleading claims. April 30, 2025 [Електронний ресурс]. URL: <https://www.washingtonpost.com/politics/2025/04/30/trump-falsehoods-100-days-time-magazine/>
21. Rudolf, P. (2017). US-Außenpolitik unter Präsident Trump: zum Umgang mit neuen Herausforderungen in den transatlantischen Beziehungen. 8. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ssoar.info/ssoar/handle/document/51099>
22. Tomaselli, E. (2024). War at the Gates. Newsletter on the Results of Scholarly Work in Sociology, Criminology, Philosophy and Political Science, 48–59.
23. Trump, D. (2015). *Crippled America: How to Make America Great Again*. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.amazon.com/Great-Again-How-Crippled-America/dp/1501138006>
24. World Insights: Trump administration's 1st 100 days: Major policy shifts, legal battles and controversies [Електронний ресурс]. URL: <https://english.news.cn/20250430/3cdcc712a73d44f795825ee5092a4ce4/c.html>

REFERENCES

1. Vidnyans'kyi S., Martynov A. (2023) *Rosiys'ko-ukrayins'ka viyna ta mizhnarodne spivtovarystvo: monohrafiya*. K.: Instytut istoriyi Ukrainy NAN Ukrainy, 2023. 264 s. [in Ukrainian].
2. Harding L. (2023) *Vtorhnennya. Za lashtunkamy kryvavoyi viyny Rosiyi ta borot'by Ukrainy za vyzhyvannya: per z anhl. I. Voznyaka*. — Kharkiv: Vivat, 2023. — 352 s. [in Ukrainian].
3. Har'kavyi YE. M., Rubel' K. V. (2024) *Mekhanizmy vedennya hibrydnoyi viyny u humanitarniy sferi // Visnyk Donets'koho natsional'noho universytetu imeni Vasylya Stusa. Ser.: Politychni nauky*. 2024. — № 9. — S. 30–35 [in Ukrainian].
4. Horbulin V., Badrak V. (2024) *Rosiys'ka viyna proty Ukrainy. Yak nareshti rozirvaty chotyri okhsotrichne zamknene kolo*. K.: Brayt Buks, 2024. — 302 s. [in Ukrainian].
5. Zelen'ko H. I. (2024) *Instytutsiyna spromozhnist' Ukrainy v umovakh viyny. Stenohrama dopovidi na zasidanni Prezydiyi NAN Ukrainy 23 serpnia 2024 roku*. Retrived from <https://doi.org/10.15407/vsn2024.09.049> [in Ukrainian].
6. Plokhii S. (2023) *Rosiys'ko-ukrayins'ka viyna: povernennya istoriyi*. K.: KSD, 2023. — 400 s. [in Ukrainian].
7. Potyekhin O., Klymenko YU. (2023) *Heopolytika proty bezpeky: soyuznyts'ke strymuvannya ahresiyi v Yevropi KHKH — pochatku KHKHI st.* — K.: Dukh i litera, 2023. 552 s. [in Ukrainian].
8. Prisyazhnyuk S. V. (2024) *Funktsional humanitarnoyi polityky yak chynnyka protydyi informatsiyniy ahresiyi // Politychne zhyttia*. 2024. — № 3. — S. 61–66 [in Ukrainian].
9. Rushchenko I. P. (2023) *Ideolohiya rashyzmu : monohrafiya / I. P. Rushchenko*. — Kharkiv : KHNU imeni V. N. Karazina, 276 s. [in Ukrainian].
10. 100 dniv Trampa i 90% ukrayintsiv. Retrived from <https://neweurope.org.ua/analitics/100-dniv-trampa-i-90-ukrayintsiv/> [in Ukrainian].

11. 100 dniv Trampa. Yak mizhnarodni media ta rosiys'ki propahandysty pysaly pro diyi prezydenta SSHA. Retrived from <https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/37879/2025-05-02-100-dniv-trampa-yak-mizhnarodni-media-ta-rosiyski-propagandysty-pysaly-pro-dii-prezydenta-ssha/> [in Ukrainian].
12. Stratehichna kontseptsiya NATO — 2022 ukhvalena hlavamy derzhav i uryadiv na Madryds'komu samiti NATO 29 chervnya 2022 roku Retrived from https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2022/6/pdf/290622-strategic-concept-ukr.pdf [in Ukrainian].
13. Yakubova L.D. (2023) Rashyzm: Zvir z bezodni / Larysa Yakubova; Instytut istoriyi Ukrayiny NAN Ukrayiny. — Kyiv: Akadempriodyka, 2023. — 318 s. [in Ukrainian].
14. Avi-Yonah, R. S. (2023). Dubious Constitutional Origins of Treaty Overrides. *Florida Tax Review*, 26(1). Retrived from [Elektronnyy resurs]. URL: <https://doi.org/10.5744/fttr.2023.0287> [in English].
15. Budjeryn M. Why Russia is more likely to go nuclear in Ukraine if it's winning. [Elektronnyy resurs]. Retrived from https://thebulletin.org/2024/10/why-russia-is-more-likely-to-go-nuclear-in-ukraine-if-its-winning/?fbclid=IwY2xjawF6-LlleHRuA2FlbQIx-MAABHeUNjsPpILdbiqsKlr4nEtiBSm2v_SFbSIF-UYs0r9X0BLn0IR4vf3XoGA_aem_TOVyMuomfZok_26gKHfxJQ [in English].
16. Crane, E. (2025). Trump says vow to end Russia-Ukraine war on first day in office «was said in jest.» *The New York Post*, April 25, 2025. [Elektronnyy resurs]. Retrived from https://nypost.com/2025/04/25/us-news/trump-gets-testy-when-asked-why-ukraine-war-hasnt-ended-do-you-hear-this-i-just-got-here/?utm_source=chatgpt.com [in English].
17. Deyermond, R. (2023). The Trump presidency, Russia and Ukraine: explaining incoherence. *International Affairs*, 99(4), 1595–1614 [in English].
18. Helwig, N. (2023). EU Strategic Autonomy after the Russian Invasion of Ukraine: Europe's Capacity to Act in Times of War. *Journal of Common Market Studies*. Retrived from <https://doi.org/10.1111/jcms.13527> [in English].
19. Madhani A. (2025). In first 100 days, Trump struggles to make good on promises to quickly end Ukraine and Gaza wars. *Public Broadcasting Service*, April 28, 2025. Retrived from <https://apnews.com/article/trump-ukraine-gaza-russia-100-days-ad7af3502370f1743e28690ac0ce2a17> [in English].
20. One hundred days of Trump 2.0: Falsehood after falsehood, again and again The president's Time magazine interview featured 32 false or misleading claims. April 30, 2025 Retrived from <https://www.washingtonpost.com/politics/2025/04/30/trump-falsehoods-100-days-time-magazine/> [in English].
21. Rudolf, P. (2017). US-Außenpolitik unter Präsident Trump: zum Umgang mit neuen Herausforderungen in den transatlantischen Beziehungen. 8. Retrived from <https://www.ssoar.info/ssoar/handle/document/51099> [in English].
22. Tomaselli, E. (2024). War at the Gates. *Newsletter on the Results of Scholarly Work in Sociology, Criminology, Philosophy and Political Science*, 48–59 [in English].
23. Trump, D. (2015). *Crippled America: How to Make America Great Again*. [Elektronnyy resurs]. Retrived from <https://www.amazon.com/Great-Again-How-Crippled-America/dp/1501138006> [in English].
24. World Insights: Trump administration's 1st 100 days: Major policy shifts, legal battles and controversies Retrived from <https://english.news.cn/20250430/3cdcc712a73d-44f795825ee5092a4ce4/c.html> [in English].